

**Előterjesztő: Szitka Péter
polgármester**

**Készítette: István Zsolt
KSzSzK igazgató**

JAVASLAT

Kazincbarcika Város Önkormányzatának a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 9/2008. (II. 22.) sz. rendelet módosítására

Kazincbarcika, 2015. október 29.

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §. (1) bekezdés 8.) pontjában foglaltak alapján a települési önkormányzat kötelező közfeladatként biztosítja a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokat és ellátásokat.

Kazincbarcika Város Önkormányzata ezen köteletségének a Kazincbarcikai Szociális Szolgáltató Központ intézményi egységein keresztül tesz eleget. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Sztv.), valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény (a továbbiakban: Gyvtv.) rendelkezései alapján Kazincbarcika Város Önkormányzata a következő alap és szakosított, valamint a gyermekjóléti alapellátásokat biztosítja:

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapszolgáltatási formák:

- Házi segítségnyújtás,
- Étkeztetés,
- Családsegítés,
- Nappali ellátás (Idősek Klubja, Nappali Melegedő, Fogytékos Személyek Nappali Ellátása),
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

Szakosított ellátási formák:

- Ápolást-gondozást nyújtó intézmény (Idősek Otthonai),
- Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény (Éjjeli Menedékhely, Időskorúak Gondozóháza).

Gyermekjóléti alapellátások:

- Gyermekjóléti szolgáltatás,
- Gyermekek napközbeni ellátása (Bölcsődék).

Városunkban működnek civil szervezetek, illetve egyházak által fenntartott szociális ellátások (házi segítségnyújtás, támogató szolgálat).

A Kazincbarcika Városban működő Kazincbarcikai Szociális Szolgáltató Központ I. Sz. Idősek Klubja intézményi egység idős személyek részére biztosít nappali ellátásokat, szolgáltatásokat. Az elmúlt években megjelent városunkban az igény a demens betegek nappali ellátásának biztosítására. A jogszabályok lehetővé teszik nappali idősellátásba integráltan létrehozni demens személyek nappali ellátás szolgáltatást, ami az országos gyakorlatot figyelembe véve célszerű és szakmailag indokolt idősek klubja intézményben létrehozni.

A megjelenő új igények mellett fokozatos visszaesés tapasztalható az idős emberek körében az intézményi egység igénybevételét illetően, ami több – a későbbiekben részletezett – okra vezethető vissza. Ennek következtében célszerű a jelenlegi férőhelyszámot csökkenteni, a valós szükségletek mértékére.

A fenti okok miatt szükséges a Kazincbarcikai Szociális Szolgáltató Központ Alapító Okiratának módosítása.

1. Az I. Sz. Idősek Klubja működése:

A Kazincbarcikai Szociális Szolgáltató Központ 1. Sz. Idősek Klubja Kazincbarcika város közigazgatási területén élő lakosság részére, *a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet* szerint meghatározott nappali ellátások kategóriába tartozó szolgáltatásokat nyújtja. A nappali ellátást biztosító intézmény az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi,

mentális állapotuknak megfelelő, napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt. A helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak.

Az intézményi egység szolgáltatásai:

- fizikai ellátás biztosítása (személyi higiéné)
- szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése,
- szükség szerinti pszichés és mentális gondozás,
- kéthetente lehetőség biztosítása a hitélet gyakorlására,
- folyamatos szabadidős programok szervezése,
- a régi kapcsolatok ápolása és újak építése,
- hagyományőrző rendezvények aktuális megtartása,
- állandó érdekvédelem,
- rendszeres felvilágosítás és ismeretterjesztés,
- termékbemutatók szervezése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése,
- önszerveződő csoportok támogatása, működésének, szervezésének segítése.

Az intézményi egység jelenleg 85 fő ellátását biztosítja.

Az intézményi egység kihasználatlansága, valamint a folyamatosan megjelenő igények egy olyan, a nappali ellátás rendszerébe integrálható szolgáltatás bevezetését teszik lehetővé, egyúttal szükségessé, mely a demens betegek nappali ellátását, gondozását biztosítja.

2. A demens személyek nappali ellátásáról

A családban a demenciával küzdő személy segítője általában előbb fogalmazza meg a segítség iránti igényét, mint maga az idősödő, deméntálódó személy.

Az otthoni ellátás nem egyetlen gondozónak való feladat, hiszen *24 órás tevékenységről* van szó. Problémát jelent, hogy *a betegség egyre fiatalabb életkorban jelentkezik*, amikor esetleg a beteg házasátársa még nem nyugdíjas, ezért nem tudja az egész napos ápolást vállalni. Sokszor előfordul, hogy már nem él a beteg házasátársa, ezért a gyermekeinek kell róla gondoskodniuk. A családtagok azonban munkába járó emberek, és fel kell nevelniük a saját gyermekeiket is, anyagi helyzetük pedig nem engedi meg, hogy drága ápolási otthonban helyezték el a hozzátartozójukat.

Megoldandó feladat a demens beteg napközbeni ellátása, mivel önmagára és környezetére is veszélyes lehet.

Az ellátás alapvető célja, hogy a demenciával küzdő idős ember a szellemi leépülése során életminőségét megőrizve, jó közérzettel, pszichés és szomatikus egyensúlyának megtartása mellett élje életét. Kognitív zavarai, és gondozóját igénybe vevő tünetei mellett is érzékeli a jó bánásmódot, képes legyen élvezni az adott pillanatokat, és olyan támogatást kapjon, mely késlelteti állapotja romlását.

Önellátási képességének csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségletei, és meg tudja őrizni emberi méltóságát.

A demenciában szenvedő személyek ellátásának további, konkrét céljai:

- lelki és szellemi képesség csökkenését illetve alkalmazkodási képesség hanyatlását pozitív módon ellensúlyozzuk,
- biztonságos és védett környezetben segítsük az állapotával járó nehézségek leküzdésében,
- személyre szabott, mentális állapotának, a demencia fokának megfelelően foglalkoztassuk egyéni gondozási terv alapján,
- meglévő képességeit minél hosszabb ideig megőrizzük és fejlesszük, segítsük őket abban, hogy betegségük, testi-szellemi hanyatlásuk ellenére harmóniában tudjanak élni önmagukkal.

A demenciával küzdő személyek jól-létéhez szolgáltatásunkkal hozzájárulunk ahhoz, hogy

- aktívan töltsse a napjait segítői közreműködéssel,
- biztonságban érezze magát,
- érzelmi támogatást kapjon,
- személyközpontú gondoskodást kell nyújtani, hogy a demenciával küzdőket környezetükkel, kapcsolataikkal együtt.

3. A jogszabályi háttér:

„Sztv. 65/F. § (1)-A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő, a tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek (...)”

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 84/A. §-a értelmében a **„Demens személyek nappali ellátására vonatkozó különös szabályok:**

84/A. § (1) A demens személyek nappali ellátása a Pszichiátriai/Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum, a Hivatal, a rehabilitációs szakértői szerv, vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos demencia kórképet megállapító szakvéleményével rendelkező személyeket látja el.

(2) A demens személyek nappali ellátása megszervezhető önálló intézményi formában, illetve - az (1) bekezdés szerinti ellátottakra tekintettel - más nappali ellátás részeként.

(3) A demens személyek nappali ellátására - ideértve a más nappali ellátás részeként megszervezett formát is - a nappali ellátásra vonatkozó szabályokat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

- a) egyéni és csoportos foglalkozásokat napi rendszerességgel kell szervezni,*
- b) a demens személy egyéni gondozási tervét a demencia centrum szakvéleménye és a szociális, mentálhigiénés munkatárs állapotfelmérése alapján kell elkészíteni,*
- c) a gondozói felügyeletet a nyitvatartási idő alatt folyamatosan biztosítani kell,*
- d) a demens személyek nappali ellátásának szakmai programja az 5/A. § (1) bekezdésében meghatározottakon túl tartalmazza*
 - da) az ellátottak állapot-felmérési módszerének bemutatását,*
 - db) az ellátottak meglévő képességeinek megőrzésére és fejlesztésére irányuló programot,*
 - dc) a biztonságos tárgyi környezet bemutatását,*
 - dd) a területileg illetékes szakorvosi (pszichiátriai, neurológiai, geriátriai) ellátással való együttműködés módját.”*

4. A tervezett változásokról

Az I. Sz. Idősek Klubja intézményi egység igénybevétele, kihasználtsága folyamatosan csökken, melynek legfontosabb okai az alábbiak:

- 2012. 04. 01-től megszűnt a reggeli és az uzsonna biztosítása,
- Bevezetésre került a az intézményben a térítési díj, amelynek összege minden évben emelkedik. Így 2015-ben (150,- Ft/nap), ami a napi étkezési-szolgáltatási díj mellett már jobban megterheli a nyugdíjas embereket,
- Sajnos az életkorukból, betegségeikből adódóan ellátottjaink elhaláloznak, állapotuk romlása miatt állandó felügyeletet igényelnek, helyettük újak pedig kevesen kérik felvételüket a klubba,
- Városunkban is megjelennek az ingyenes, önszerveződő csoportok, illetve az egyházak által támogatott szerveződések.

Folyamatos erőfeszítéseink ellenére – személyes, otthoni megkeresések; szórólapon történő szolgáltatás népszerűsítés; változatos, színes programok, kirándulások, rendezvények szervezése, propagálása (írott és elektronikus sajtón keresztül) – nem sikerült a csökkenő tendencián változtatnunk.

	2013.	2014.	2015.
Beiratkozottak száma	64 fő	70 fő	57 fő
Tényleges igénybevevők	49 fő	41 fő	31 fő

1. sz. táblázat
Az I. Sz. Idősek Klubja igénybevételi mutatói

Az intézményi egység kihasználtsága tekintetében, valamint gazdaságosabb működése érdekében javaslataink az alábbiak:

- A nappali ellátás területének kibővítése az I. Sz. Idősek Klubja integrált szolgáltatásaként, demens személyek nappali ellátása szolgáltatás bevezetésével 15 férőhelyen (a meglévő, 150.- Ft/nap gondozási díj, illetve a 485.- Ft (+ÁFA) étkezési térítési díj ellenében.)
- Az időskorúak nappali ellátása férőhelyszámának 60 főre csökkentése.

A változtatások nem járnak többlet kiadással, mivel a jelenlegi munkaerő-állománnyal megoldható a két szolgáltatás biztosítása.

5. Mindezekre tekintettel kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a kapcsolódó rendeletet elfogadni szíveskedjen.

Kazincbarcika, 2015. október 29.

Kazincbarcika Város Önkormányzata Képviselő-testületének

...../2015. (X.29.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 9/2008. (II. 22.) sz. rendelet módosításáról

Kazincbarcika Város Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló többször módosított 1990. évi LXV. tv. 16. § /1/ bekezdésében, és a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. tv. 92. § /1/ bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 9/2008. (II. 22.) önkormányzati rendeletének (a továbbiakban „R”) módosítása kapcsán a következőket rendeli el.

1. §

A „R” 3. § /1/ bekezdés f) pontja az alábbiak szerint módosul:

„f) a nappali ellátást
- idősek klubja
- nappali melegedő
- fogyatékos személyek nappali ellátása
- demens személyek nappali ellátása”

2. §

A „R” 10 § /2/ bekezdése kiegészítésre kerül az alábbi d) ponttal:

„d) demens személyek nappali ellátása: az ellátás keretében a Pszichiátriai/Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum, a Hivatal, a rehabilitációs szakértői szerv, vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos demencia kórképet megállapító szakvéleményével rendelkező személyeket láthat el az intézmény.”

3. §

A „R” 20 § /8/ ac.) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„ac.) Idősek, demens személyek nappali ellátása (1. Sz. Idősek Klubja):
Számított térítési díj: 3.195.- Ft./nap
Intézményi térítési díj: 150.- Ft./nap
láfa mentes tevékenység”

4. §

A „R” 2015. november 1. napján lép hatályba és az ezt követő napon hatályát veszti.

Dr. Szuromi Krisztina
jegyző

Szitka Péter
polgármester

A kihirdetés napja: 2015. október

Dr. Szuromi Krisztina
jegyző

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLAT

Kazincbarcika Város Önkormányzat Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 9/2008. (II. 22.) sz. rendelet módosításához.

1./ A rendelet-tervezet társadalmi hatása

Az előterjesztés a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények, szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet rendelkezései alapján készült.

Társadalmi kihatása a város lakossága körében várható.

2./ A rendelet-tervezet gazdasági, költségvetési hatása

A rendelet elfogadásának gazdasági, költségvetési hatása nem értelmezhető.

3./ A rendelet-tervezet környezeti és egészségi hatása

A rendelet elfogadásának környezeti, egészségi hatása nem értelmezhető.

4./ A rendelet-tervezet adminisztratív terheket befolyásoló hatása

A tervezet többlet adminisztratív terhet nem ró az önkormányzatra.

5./ A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következménye:

A rendelet megalkotásának elmaradása jogkövetkezményeket nem von maga után.

6./A rendelet alkalmazáshoz szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:

A rendelet alkalmazásával kapcsolatban személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek plusz biztosítására vonatkozó igények nem merültek fel. A rendelet megalkotása az alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti és pénzügyi feltételekben változást nem eredményez, a tárgyi (technikai) feltételek rendelkezésre állnak.

Kazincbarcika, 2015. október 29.

Indokolás

Kazincbarcika Város Önkormányzat Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 9/2008. (II. 22.) sz. rendelet módosításához.

Általános indokolás:

A Képviselő-testület bevezeti és szabályozza a demens személyek nappali ellátása szolgáltatást, és annak térítési díját.

Részletes indokolás:

1.§-hoz:

A nappali ellátás felsorolása kiegészül a demens személyek nappali ellátása szolgáltatással.

2.§-hoz:

A nappali ellátást nyújtó intézmények típusai kiegészül a demens személyek nappali ellátása igénybevételének leírásával.

3.§-hoz:

A térítési díjat szabályozza.

4.§-hoz:

Hatályba léptető és hatályon kívül helyező rendelkezést rögzít.